

PROGRAM REALIZACJI WSDZ W ZESPOLE SZKÓŁ NR1 W EŁKU W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Opracowały:

Izabella Kasprzak

Iwona Piaścik

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w Zespole Szkół nr1 im. Jędrzeja Śniadeckiego w Ełku obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym realizowanym w szkole, podlegające wewnętrznej ewaluacji. Dla działań tych - zaplanowanych na rok szkolny 2018/2019 - zostają określone adresaci, realizatorzy oraz partnerzy.

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego został opracowany w oparciu o Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego i zawiera:

- I. Podstawy prawne
- II. Założenia ogólne
- III. Cel ogólny doradztwa zawodowego
- IV. Treści programowe oraz efekty realizacji programu
- V. Realizację programu
- VI. Instytucje współpracujące w realizacji programu
- VII. Ewaluację programu

Program obejmuje treści i działania, które realizowane będą w ramach:

- zajęć z doradztwa zawodowego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 109 ust. 1 pkt. 7,
- zajęć prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- przedsięwzięć i różnorodnych form wsparcia udzielanych uczniom w szkole przez kadrę pedagogiczną podczas bieżącej pracy, w tym także w formie wycieczek zawodoznawczych, czy też na zajęciach z nauczycielem wychowawcą.

I. Podstawy prawne:

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w Zespole Szkół nr1 im. Jędrzeja Śniadeckiego w Ełku regulują:

1. **Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.** (Dz.U.2018.1457 t.j. z dnia 2018.07.31)
2. **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe** (Dz. U. 2017 poz.59)
3. **Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r.** w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 ze zmianami 2018 poz. 1647)
4. **Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r.** w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
5. **Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r.** w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2018 poz. 1675)
6. **Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r.** w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 poz.703)
7. **Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r.** w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2018 poz. 1601).
8. **Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019r.** w sprawie doradztwa zawodowego (DZ.u. z 2019r., poz.325).
9. **Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa 2020/2021 w tym:**
(2.) Wdrażanie zmian w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem osób dorosłych.

II. Założenia ogólne

Program realizacji doradztwa zawodowego został opracowany w oparciu o Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, który uwzględnia wszystkie typy szkół w zespole Przygotowując niniejszy Program,

uwzględniono wyniki przeprowadzonej diagnozy zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe w celu wsparcia uczniów w planowaniu dalszej edukacji i kariery zawodowej. Diagnozę przeprowadzono na podstawie rozmów z uczniami i nauczycielami oraz obserwacji uczniów, ich predyspozycji i zainteresowań.

Wnioski z diagnozy pozwalają stwierdzić, że:

1. *Zdecydowana większość uczniów ma problem z nazwaniem instytucji wspomagających planowanie kariery zawodowej.*
2. *Uczniowie oczekują, że w ramach doradztwa zawodowego otrzymają informacje na temat zawodów oraz nabeżdą praktyczne umiejętności poruszania się po rynku pracy, pisania listu motywacyjnego i cv, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej i prowadzenia negocjacji związanych z wynagrodzeniem.*
3. *Forma zajęć z doradztwa zawodowego, która cieszy się największym zainteresowaniem są wizyty w zakładach pracy, biurach karier i urzędach pracy.*
4. *Uczniowie twierdzą, że szkoła pomaga w planowaniu przyszłości edukacyjnej i zawodowej.*
5. *Uczniowie zastanawiając się nad wyborem zawodu, rozmawiają głównie z rodzicami i kolegami i z ich opinią liczą się najbardziej.*
6. *Najważniejszymi kompetencjami kluczowymi, których oczekują pracodawcy wg uczniów są : współpraca w zespole, umiejętność uczenia się i porozumiewanie się w języku obcym.*

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Działania w zakresie doradztwa zawodowego w technikum, szkole branżowej i zasadniczej szkole zawodowej mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

IV. Treści programowe oraz efekty realizacji programu

Planowane działania uwzględniają zasoby szkoły, potrzeby i możliwości oraz treści programowe w obszarach:

1. Poznanie siebie;
2. Świat zawodów i rynek pracy;
3. Rynek edukacyjny i uczenia się przez całe życie;
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych.

Treści szczegółowe programu

W obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia)w kontekście planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej;
- 1.4 określa własny system wartości (w tym wartości związane z pracą i etyką zawodową).

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazą są jego kwalifikacje;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci oraz analizuje podstawy prawa pracy – w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości stażu zawodowego lub zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;

- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej firmy oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej.
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno- zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania kariery;
- 4.2 sporządza IPD – planuje różne warianty kariery edukacyjno-zawodowej na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji nt. rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i celami;
- 4.4 wskazuje korzyści wynikające z całożyciowego doradztwa kariery.

Program umożliwia:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego oraz określanie zakresu ich odpowiedzialności.

Ponadto sprawnie funkcjonujący system doradztwa zawodowego, dzięki zaangażowaniu wszystkich nauczycieli, wychowawców, specjalistów, osób pracujących w szkole oraz podmiotów współpracujących w zakresie wsparcia rozwoju zawodowego uczniów daje efekt synergii.

V. Realizacja programu. (Tabela zaplanowanych działań)

VI. Instytucje współpracujące w realizacji programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej:

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych, osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli (ODN):

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- tworzenie sieci doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Biblioteka pedagogiczna:

- udostępnianie informacji o usługach doradczych w regionie oraz o wydarzeniach, konferencjach, szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

Centrum kształcenia zawodowego (CKZ):

- organizowanie praktyk zawodowych dla uczniów;
- organizowanie szkoleń i kursów zawodowych dla uczniów;
- przeprowadzanie egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe;
- organizowanie szkoleń i kursów zawodowych dla nauczycieli;
- współorganizowanie konkursów zawodowych dla uczniów;
- podejmowanie współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców;
- współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym.

Szkoły wyższe (WSFiZ, WSG,UW-M)

- udostępnianie informacji o ofercie edukacyjnej i zawodowej szkoły;
- współorganizowanie targów edukacyjnych;
- pomoc podczas rekrutacji uczniom zainteresowanym kontynuowaniem nauki po ukończeniu technikum;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych dla uczniów.

Urząd pracy, centra informacji i planowania kariery zawodowej :

- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie uczniom porad i konsultacji;
- współorganizowanie różnych przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie usługi doradztwa zawodowego na odległość;
- udzielanie porad dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
- udostępnianie informacji na temat ofert pracy w kraju i za granicą;
- udostępnianie publikacji m.in. o sytuacji na rynku pracy;
- współorganizowanie dla uczniów, rodziców i nauczycieli spotkań informacyjno-doradczych np. dotyczących sytuacji na rynku pracy, dotacji na założenie działalności gospodarczej.

Cech Rzemiosł Różnych :

- współorganizowanie szkoleń zawodowych w formie nauki zawodu w danym rzemiośle;
- udostępnianie informacji na temat organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle;
- wyszukiwanie pracodawców (rzemieślników, u których uczniowie mogą realizować praktyczną naukę zawodu);
- pośredniczenie w podpisywaniu umów między uczniem a pracodawcą.

Ochotniczy hufiec pracy (OHP):

- gromadzenie i udostępnianie ofert pracy, także ofert pracy sezonowej i krótko-terminowej;
- organizowanie targów pracy;
- diagnozowanie predyspozycji i zainteresowań zawodowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.

Agencje zatrudnienia:

- prowadzenie pośrednictwa pracy;
- pozyskiwanie ofert pracy dla uczniów i absolwentów szkoły.

Pracodawcy:

- współorganizowanie praktyk zawodowych dla uczniów; ;
- współorganizowanie konkursów zawodowych;
- włączanie się w modyfikowanie programów nauczania;
- współorganizowanie szkoleń, seminariów zawodowych;
- organizowanie staży zawodowych dla uczniów;
- organizowanie szkoleń, seminariów i staży zawodowych dla nauczycieli;
- zatrudnianie absolwentów;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową i bazę dydaktyczną szkoły;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Kuratorium oświaty, Urząd Marszałkowski, starostwo powiatowe:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
- powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);
- prowadzenie platformy Moodle z informacjami, zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP:

- organizowanie konferencji i szkoleń dla doradców zawodowych;
- organizowanie Olimpiady z Wiedzy o Planowaniu i Zarządzaniu Karierą Zawodową;
- organizowanie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Organizacje pozarządowe:

- propagowanie idei wolontariatu;
- umożliwianie uczniom doświadczenia pracy;
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

VII. Ewaluacja programu

Ewaluacja realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco przez koordynatora systemu doradztwa zawodowego w szkole na podstawie rozmów z uczniami, rodzicami i wychowawcami klas oraz analizy dokumentacji szkolnej, a następnie przedstawiona w postaci sprawozdania na koniec każdego roku.

Ewaluacja odnosi się do wszystkich działań skierowanych do młodzieży:

- udzielanej informacji,
- rozmów indywidualnych,
- pracy grupowej.

Wychowawcy jako osoby odpowiedzialne za realizację działań doradczych w klasach przygotowują klasowe programy wychowawcze oraz sprawozdania z realizacji tych programów na koniec roku. Koordynator systemu doradztwa zawodowego w szkole na koniec roku analizuje sprawozdania wychowawców w celu pozyskania informacji zwrotnej na temat jakości oferowanej pomocy doradczej w poszczególnych oddziałach i przygotowania wniosków do dalszej pracy.

Niniejszy program został opracowany przez Zespół ds. doradztwa zawodowego.

Program został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 29.09.2020 i zatwierdzony przez dyrektora szkoły do realizacji w roku szkolnym 2020/2021.